

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

ICO a KYC v české právní úpravě

Obchodování s virtuálními měnami a s tím spojené vydávání nových alternativních mincí digitální měny (tzn. ICO - primární nabídka mincí z anglického „initial coin offering“) zažívá v posledním roce značný zájem ze strany celosvětové veřejnosti, Českou republiku nevyjímaje.

Tyto ICOs (v posledních měsících se jedná o vyšší desítky takovýchto veřejných nabídek měsíčně) jsou i přes rozšířenou domněnku, že se jedná o zcela neregulovanou činnost, povinny dodržovat platnou legislativu ve všech státech, kde k nabídce dochází s tím, že tento článek se zaměřuje na otázku identifikace osob (tzn. KYC - poznej svého klienta z anglického „know your client“), které tyto nové digitální měny nabývají.

KYC ve své podstatě představuje proces, ve kterém dochází k identifikaci a ověření totožnosti klienta jako součást opatření vedoucích k zabránění zneužití finančního systému k legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (KYC je tak logicky využíváno i tzv. krypto-směnárny, jako je např. Kraken, Coinbase, Binance, Bitmex atd.).

U krypto-směnáren se zásadně polemika nad nutností implementace KYC nevede (byť je diskutabilní, nakolik jsou jejich KYC politiky v souladu s platnou legislativou minimálně na území Evropské unie - o tom však v dalším článku), nicméně je zde stejná povinnost i v případě, kdy investor smění v rámci ICO svoji již vlastněnou kryptoměnu (typicky Ether na základě tzv. smart contractu) za token této nové digitální měny?

Odpověď na tuto otázku nalezneme pochopitelně v zákoně č. [253/2008](#) Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen "AML zákon"). AML zákon vymezuje osoby, které jsou povinny k identifikaci a ověření totožnosti klienta. Dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. l) AML zákona je osobou povinnou i **osoba, poskytující služby spojené s virtuální měnou**, když virtuální měnou se pro účely AML zákona rozumí elektronicky uchovávaná jednotka bez ohledu na to, zda má nebo nemá emitenta, a která není peněžním prostředkem podle zákona o platebním styku, ale je přijímána jako platba za zboží nebo služby i jinou osobou odlišnou od jejího emitenta. Mimo provozovatele směnáren virtuálních (digitálních) měn spadají do uvedené kategorie např. též provozovatelé e-shopů, jejichž platební brány umožňují převod virtuální měny od kupujícího k prodávajícímu při koupi zboží, poskytovatelé správy účtů ve virtuální měně nebo vedení „elektronické peněženky“ či provozovatelé tzv. „bitcoinmatů“ (srov. též dále).[1]

AML zákon dále definuje i osobu poskytující služby spojené s virtuální měnou. Dle ustanovení § 4 odst. 8 AML zákona je osobou poskytující služby s virtuální měnou osoba, která jako předmět své podnikatelské činnosti kupuje, prodává, uchovává, pro jiného spravuje nebo zprostředkovává nákup nebo prodej virtuální měny, **případně poskytuje další služby spojené s virtuální měnou**.

Z výše uvedeného vyplývá, že osobou povinnou k provedení KYC nejsou jen krypto-směnární, **ale i emitenti tokenů ICO, kteří tímto způsobem získávají od investorů finanční prostředky.**

Na emitenty tokenů jsou tak ze strany zákonodárce kladeny určité povinnosti. Jsou jimi např. povinnost identifikace investora, způsob jakým se identifikace provádí, dále případy, kdy je nutno provádět kontrolu atd. s tím, že z hlediska první identifikace osob je AML zákon poměrně přísný, když je ve většině případů vyžadováno, aby osoby byly identifikovány za fyzické přítomnosti (tzv. tváří v tvář). Takto vyjádřenou fyzickou přítomnost nelze nahradit žádným dálkovým přenosem obrazu a zvuku (srov. § 8 AML zákona).

Jiné „náhradní“ postupy bez fyzické přítomnosti při identifikaci jsou možné pouze v souladu s ustanovením § 10 a § 11 AML zákona.

Dle ustanovení § 10 AML zákona je možné provedení identifikace zprostředkovat. Ke zprostředkování dochází na žádost emitenta tokenů, či investora. Identifikaci v takovém případě provádí notář, nebo kontaktní místo veřejné správy.

Další z možností provedení identifikace investora, nutno dodat tou nejschůdnější z hlediska ICO, je převzetí identifikace, a to dle ustanovení § 11 AML zákona. Tento způsob identifikace se provádí bez fyzické přítomnosti investora.

Při převzetí identifikace jsou emitenti tokenů povinni od investorů získat osobní údaje, jako jsou jméno a příjmení, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození, dále místo narození, pohlaví, trvalý nebo jiný pobyt a státní občanství [srov. § 5 odst. 1 písm. a) AML zákona]. Vzhledem k tomu, že se jedná o elektronickou identifikaci osob, tj. bez fyzické přítomnosti investora, je zde povinnost získat další údaje k identifikaci, jakými jsou zejména číslo telefonu, adresa pro doručování elektronické pošty, údaje o zaměstnání nebo zaměstnavateli (§ 5 odst. 2 AML zákona).

Současně s tím vyplývá emitentovi tokenů povinnost ověřit informace získané od potenciálního investora u kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejícího důvěru, podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu [srov. § 11 odst. 8 písm. b) AML zákona][2] a v neposlední řadě nesmí mít emitent, jako osoba povinná z AML zákona pochybnosti o totožnosti klienta [§ 11 odst. 8 písm. c) AML zákona].

Závěrem tedy je, že v případě emise vlastních tokenů a jejich následném prodeji je třeba se vypořádat i s povinnostmi, které stanovuje AML zákon, a to zejména ve vztahu k řádné identifikaci zájemců o tokeny.

Mgr. Jiří Mašlej,
právník

[ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 699/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 736 208 046
e-mail: maslej@arws.cz

Mgr. Jáchym Petřík,
advokát, partner

[ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 777 336 649
e-mail: petrik@arws.cz

[1] Srov. např. Tvrdý, J., Vavrušková, A. Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, str. 11, marg. č. 23.
[2] Tímto předpisem EU je Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, tedy tzv. nařízení eIDAS.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 29.: Jednání za s.r.o. – jednatelé](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem](#)

zástavy

- [Když korporátní neshody nestačí: soudní zásah do účasti společníka jako krajní řešení](#)
- [Do 5 milionů EUR bez prospektu cenných papírů - novela ZPKT!](#)
- [Význam doplacení úvěru při přezkumu posouzení úvěruschopnosti](#)